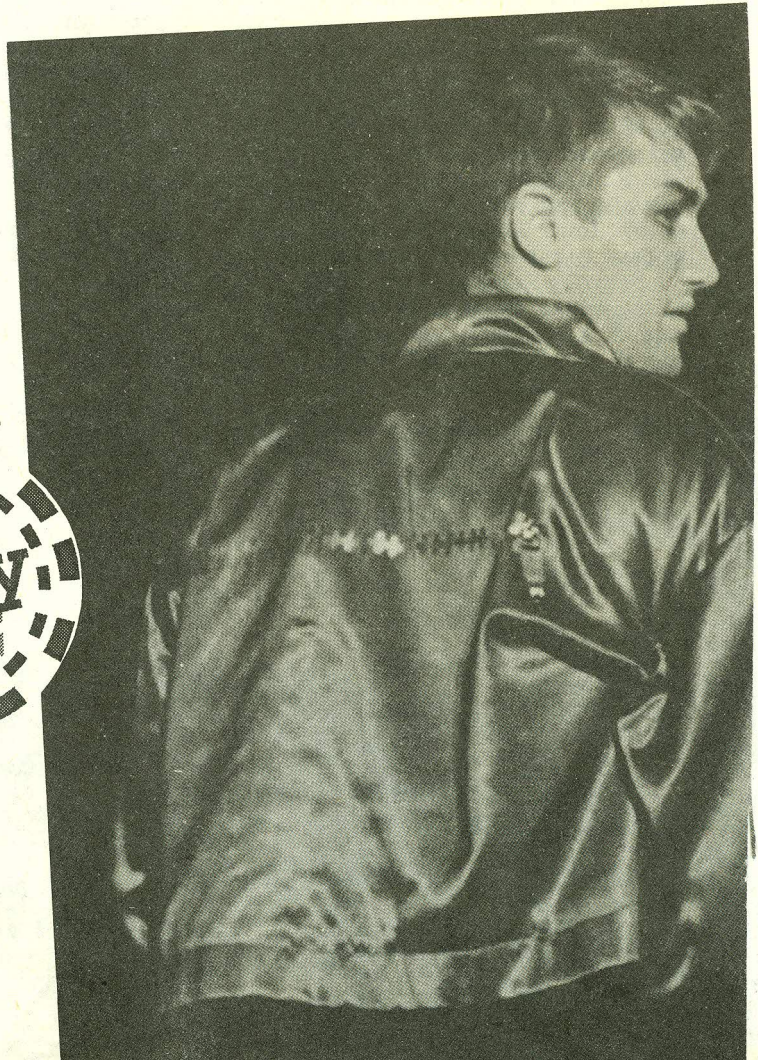
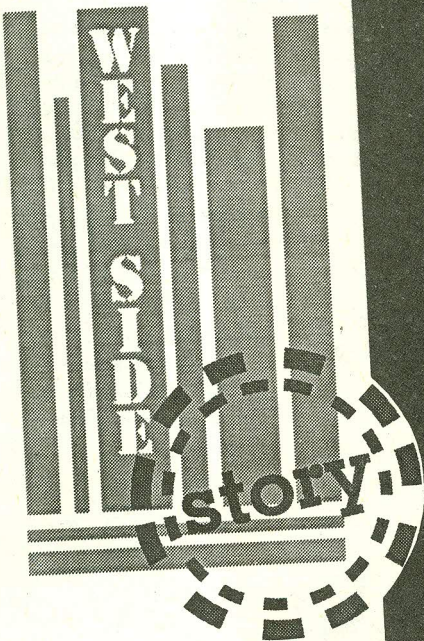

"JETSID" ja "HAID" Linnahallis

*Velly Roots
Fotod Harry Rospu*

Leonard Bernsteini muusikal "West Side Story" Tallinna Linnahalli laval tekitas meie küllalt tihedas ja kirevas muusikaelus erakordset elevust. Lavastuse terviklikkus ja intensiivne tegevus, mis vahetult jõudis vaatajani, äratas süürast imetlust. Seda enam, et laval olid päris noored inimesed, kel alles lau-
luõpingud pooleli. Neeme Kuningas tõi "West Side Story" lavale Tallinna Muusikaakadeemia ooperistuudio tudengitega, kaasa tegid Tallinna Peda-
googikaülikooli tantsustuudio üliõpilased, täiskasvanute osas "Estonia" teatri näitlejad.

Pärast menukalt lõppenud etendusi kogunesid Muusikaakadeemia tudengid koos lavastajaga "Estonia" teatrisse, et pisut tagasi vaadata. Püüdsin nendes tagasihoidliku jutuga noortes elegantsetes inimestes ära tunda "Jetse" ja "Haisid", neid "retsihakatise", kellele Tallinna Linnahalli publik suure vaimustuses oli peod tuliseks plaksutanud.

Tony: Ega sa ei arva, et ma olen keegi teine?

Maria: Ma tean, et see oled SINA.

*Toomas Tohert ja Tiiu Kütt
Leonard Bernsteini
muusikal "West Side
Story" Tallinna
Linnahallis. Esietendus
15. oktoobril 1993.*

"Muusikaakadeemia ei valmista ette muusikalilauljaid/näitlejaid," alustas Neeme Kuningas. "Minu teada oli see esimene kogemus üldse, kus ooperistuudio niisuguse töö ette võttis. Metoodika ja õppeprotsess on seal suunatud ooperi- ja kammerlauljate ettevalmistamisele. Hääl kui väljendusvahend – ega seal vahet ei tohiks olla. Aga probleem on võtetes, mida peaks vastavalt žanrile võrdselt valdama, stiilitunnetuses. Arvan, et see kogemus tuli neile siin igal juhul kasuks, oli vajalik. Aga tegelikult ei kuulu see õppekavasse."

"Algul valmistasime ette üksikuid numbreid tudengitööna. Eks Neeme muidugi unistas, et äkki saab kogu tüki ära teha, meile ei julgenud ta küll rääkida. Kui Eri Klas meid ära oli kuulanud, tuli ta mõttele tuua uuesti lavale terve etendus nagu 1964. aastal," meenutasid tudengid.

Legendaarsest etendusest, mida dirigeeris nooruke Eri Klas ja kus laulsid Helgi Sallo (Maria), Ülle Ulla ja Karin Karm (Anita), Harri Vasar (Tony), on nüüd möödas 30 aastat.

Tony: Nad ei lase meid selles maailmas elada.

Maria: Siis läheme siit ära.

Harri Vasar ja Helgi Sallo Leonard Bernsteini muusikalis "West Side'i" lugu "Estonias" 1964. aastal. Foto "Estonia" arhiivist

tat. Noored lauljad-tantsijad, kes praegu laival olid, polnud siis veel sündinudki.

Need, kes seekord Linnahalli ei jõudnud, süüdistagu nüüd iseennast, kui nad ehk jälle kolmkümmend aastat ootama peavad, enne kui "West Side'i" taas lavastama hakatakse.

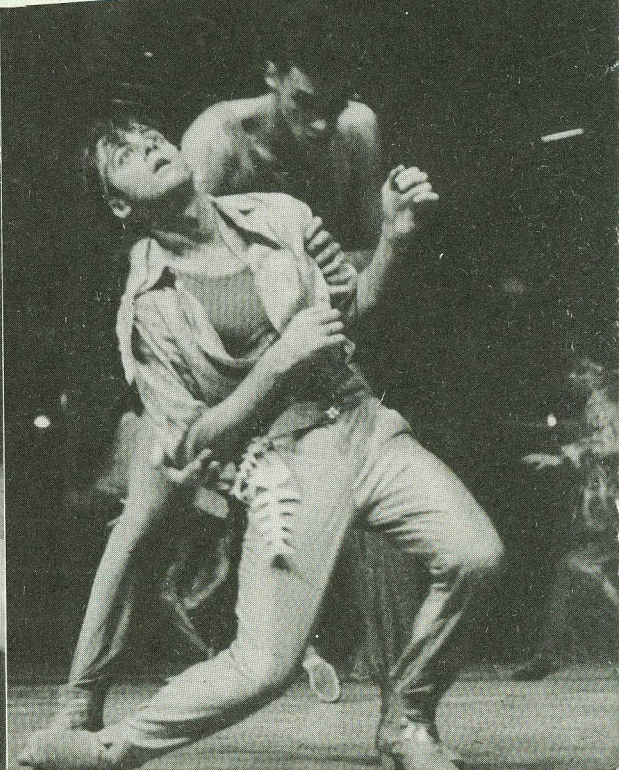
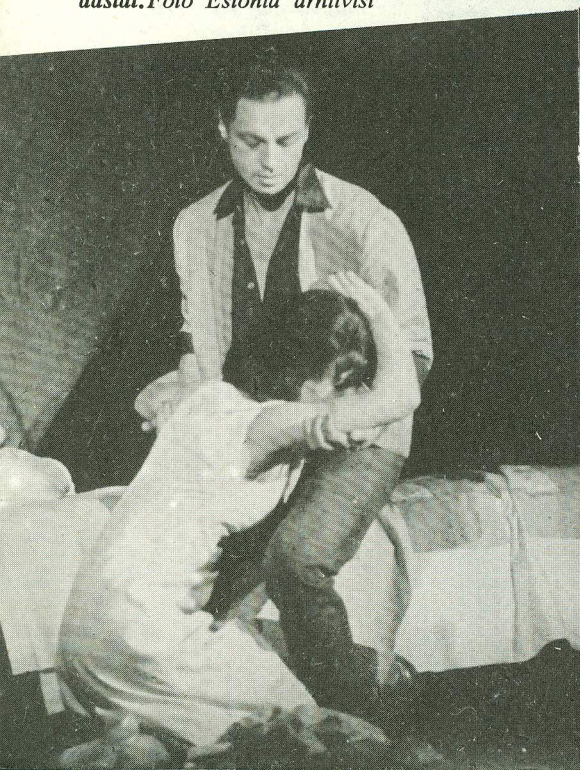
"Noh, meil on juba lapsedki kasvama pandud," naeravad asjaosalised.

1993. aasta kevadel määrati trupp kindlaks peamiselt II ja III kursuse üliõpilastest, kaasa tegi tudengeid pea igalt kursuselt. Näitejuhiks paluti Helgi Sallo, repetiitoriks Ülle Ulla. Liikumisega hakkas tegelema Mait Agu, kellele see oli esimene kogemus kogu lavastuse koreograafia paika panna. Tulemuks oli fantastiliselt virtuoosne ja täpne liikumine, lausa pulbitsev tulevärk laval. Uskumatu, et sellega said hakkama laulutudengid.

"Tantsijad laulsid nõnda hästi! Aga eks me tulime ikka kokku ja harjutasime ise ka."

Bernardo: Ma ei salli teesklejaid nagu te kõik sellel maal olete.

Bernardo – Lauri Vasar, Chino – Ain Anger (1993).

"Tõesti või? Ma ei teagi..." teeb lavastaja imestunud näo.

Mare Väli (Anita): "Issand, me olime lausa hullud! Sa ei tea või?"

Neeme Kuningas: "Ah et laulu ja näitemängu harjutasite ka niimoodi salaja?"

Tiiu Kütt (Maria): "Muidugi! Me oleme Marega nii palju üleval istunud ja oma stseeni harjutanud."

Peale Helgi Sallo, Ülle Ulla ja Harri Vasara on veel keegi, kes "West Side'i" 1964. aasta lavastusega seotud on olnud. "Esimese soolohäälitsuse tõin muusikalis kuuldavale lavaalusest orkestriaugust, kui pidin "West Side'i loos" Harri Vasara "Maria-laulu" ajal kordama "Maria, Maria, Maria..." meenutab Voldemar Kuslap. Edasi räägib ta, et hakates operettides ja muusikalides kaasa tegema, oli tal klassikalise laulukoolituse juures esialgu üsna raske laulult normaalsele kõnele üle

Maria: Milleks neil seda löömat vaja on?

Anita: Neid painab liiga palju pingeid.

Maria – Helgi Sallo ja Anita – Karin Karm 1964. aasta lavastustuses.

Foto "Estonia" arhiivist

minna. Ka sõnakultuur jättis hulga aastaid soovida. Suureks valulapseks oli käte ja füüsi valitsemine. Konservatooriumi lava-praktika tunnid andsid vähe, teatritööd tuli alustada amatöörina. (T.M.K 1993 nr. 2).

Nagu ma aru saan, pole ooperistuudio töö praegugi eriti palju muutunud?

Neeme Kuningas: "Pedagoogilises töös peaks hakkama paljusid asju ümber hindama. Iga inimene on ju unikaalne isiksus, kel on erinev andelaad. Igaihele tuleks individuaalselt läheneda, igaihele peaks andma võimaluse vastavat koolitust saada. Ei tohi võtta inimesi nagu mutreid, mida ühetaoliselt valmis vorbitakse. Renessansiajal olid suurtel kunstnikel oma õpilased, oma jüngerid. Õpilased ise otsisid endale õpetaja. Ja nad ei õppinud mitte ainult tehnikat, vaid see oli ellusuhtumine, terve filosoofia, elulaad.

Maria: Tony ootab mind...

Anita: Bernardo on surnud. Kas sa aru ei saa!

Maria – Tiiu Kütt, Anita – Mare Väli 1993. aasta lavastuses.

